

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Dramaturgie jako dovednost zážitkového pedagoga
Autor: Martina Šulcová
Posudek vypracoval: PaedDr. Petr Bauman

Posuzovaná bakalářská práce se zaměřuje na dramaturgii jako jedno ze stěžejních témat tzv. zážitkové pedagogiky. Ačkoli název práce naznačuje poněkud užší pojetí (dramaturgie jako dovednost), snaží se autorka téma pojmout komplexně a v souvislostech zážitkovou pedagogiku překračujících. Tímto vytváří prostor pro zkoumání fenoménu dramaturgie v nových souvislostech, neodbíhá však zbytečně od tématu, ale vždy téma pojednává se zřetelem k obohacení teorie zážitkové pedagogiky.

Jazyková a formální stránka práce, použité zdroje

Práce je psána čtivě, místy nicméně sklouzává od stylu odborného textu ke stylu metodických příruček. Při pročítání práce bylo možné narazit na přibližně deset chyb, textových i gramatických. Po stránce formální úpravy je práce pečlivá. V seznamu použitých zdrojů je uvedeno 28 položek. Formální požadavky kladené na rozsah bakalářské práce byly splněny (práce sestává z 38 stran vlastního textu a příloh). Slabinou formální stránky práce je problematická kvalita anglického abstraktu.

Obsahová stránka práce

Práce sice neobsahuje žádnou explicitní formulaci cíle, který autorka hodlá sledovat, nicméně z nadpisu práce je její základní téma či zaměření patrné. Autorka práci charakterizuje jako „spíše teoretickou“, zaměřenou především na vymezení termínu dramaturgie, ovšem v některých pasážích (vč. úvodních formulací základních otázek, s. 7) práce sklouzává k pojetí, které je charakteristické pro příručky či návody.

Práce sestává z úvodu, pěti hlavních kapitol a závěrečného shrnutí. Práce je členěna přehledně a jednotlivé části na sebe dobře navazují, zbytečně je možná pouze členění poněkud útržkovitých kapitol 3.3.1 a 3.3.2. První kapitola charakterizuje soudobá základní pojetí dramaturgie (d. filmová, divadelní a d. v zážitkové pedagogice). V této kapitole je třeba ocenit zejména snahu nahlížet dramaturgii z různých pohledů, tyto pak srovnávat a uvádět do vzájemných vztahů, z nichž pak lze vytěžit novou kvalitu. Jako slabinu této kapitoly (a v podstatě práce jako celku) však vnímám absenci vyjasnění vztahu tohoto pojmu k ostatním *pedagogickým* kategoriím: název práce naznačuje, že se jedná o dovednost; na s. 12 se o dramaturgii hovoří jako o metodě, s. 10 naznačuje, že dramaturgie je obsahovou či strukturální složkou díla (v díle „rozpuštěná“), jinde (kap. 1.2) se o dramaturgii hovoří jako o oboru. Pokus o vymezení dramaturgie v konfrontaci s textem dalších kapitol pak vyvolává další otázky: je dramaturgie proces (činnost), nebo spíše produkt? Je vlastností pedagoga, nebo pedagogického „díla“? Na s. 13 autorka uvádí, že pedagogická dramaturgie nalezne své uplatnění mj. ve výchově formální (resp. ve formálním vzdělávání). Škoda, že toto tvrzení dále nerozvádí a neuvádí do souvislostí s kategoriemi jako „projektování výuky“, didaktická analýza učiva“ apod. Bylo by dobré, aby se autorka k těmto otázkám během obhajoby vyjádřila a vyjasnila tak svou pozici.

Kapitola druhá poměrně stručným, ovšem přehledným a dostatečně vyčerpávajícím způsobem, seznamuje s teoretickými základy dramaturgie, tj. základními teoretickými modely výchovy zážitkem, v níž se dramaturgie uplatňuje.

Třetí a čtvrtou kapitolu, které podrobněji představují strukturu dramaturgie a tzv. dramaturgické vlny, lze hodnotit ze dvou poněkud odlišných pohledů. Pokud bychom zkoumali, zda byla dramaturgie představena adekvátně na základě (relativně omezeného okruhu) publikací autorů věnujících se teorii a praxi zážitkové pedagogiky), pak lze jistě říci, že ano. Pokud bychom však kategorii „zážitkové pedagogiky“ podřídili obecně pedagogickému hledisku, pak nad těmito kapitolami (resp. nad nerefektovaným přejímáním některých tezí) vyvstane řada otazníků: např. poměrně nešťastné dělení dramaturgie na dramaturgii teoretickou a praktickou (přičemž teoretickou dramaturgií se rozumí dramaturgická praxe v její koncepční fázi); popis tzv. „metody plánování kurzů pomocí dramaturgie“ v kap. 3.2, kde se poměrně volně zaměřuje téma kurzu a cíle kurzu, resp. se příliš neřeší jejich vzájemný vztah, kategorie cíle je dále (možná nevědomky) bez hlubší reflexe přebírána z kontextu projektového managementu do kontextu výchovy aj. Osobně bych uvítal, kdyby autorka – vzhledem k zaměření práce – více pozornosti věnovala právě vztahu dramaturgie k obecně pedagogickým kategoriím, spíše než jiným pasážím, které jsou pro práci postradatelnější: např. aplikacím dramaturgie ve specifických kontextech (kap. 5).

Předloženou práci lze považovat za standardní bakalářskou práci. Vzhledem k výše uvedeným poznámkám, z nichž ovšem některé lze považovat pouze za příspěvek k diskusi o koncepci práce, nikoli za zásadní výtky, práci navrhuji hodnotit stupněm **velmi dobře**.

V Českých Budějovicích, 11. května 2010.

